

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.૧૬૫૮૮/૨૦૧૪

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ. આર. શાહ

સહી/—

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જી. બી. શાહ

સહી/—

૧.	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?	હા
૨.	રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?	ના
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના સંવિધાન, ૧૯૫૦ અથવા તે હેઠળ કરાયેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગેના કાયદાના નોંધપાત્ર સવાલનો સમાવેશ થાય છે?	ના
૫.	સિવિલ જજને તે પરિપત્રિત કરવું કે નહીં?	ના

=====

જસુભાઈ શિવભાઈ પટેલ... અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

સાબરકાંઠા ડિસ્ટ્રિક્ટ કો-ઓપેરેટિવ મિલ્ક પ્રોડ્યુસર્સ યુનિયન લી. ના ચૂંટણી
અધિકારી અને ૧... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી વી. સી. વાઘેલા

સામાવાળા(ઓ) નં.૧ તરફે સહાયક સરકારી વકીલ શ્રી ધવન જયસ્વાલ

સામાવાળા(ઓ) નં.૨ તરફે વકીલ શ્રી આશિષ એચ. શાહ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ. આર. શાહ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જી. બી. શાહ

તારીખ:૦૮/૦૧/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ. આર. શાહ દ્વારા)

[૧.૦] ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ આ અરજીના માધ્યમથી
અરજદારે યોગ્ય રિટ, નિર્દેશ, આદેશને રદ કરવા અને તારીખના ૦૩.૧૧.૨૦૧૪
(અરજીના જોડાણ-A) ના વિવાદિત આદેશને રદ કરવાની વિનંતી કરી છે,
જેના દ્વારા સાબરકાંઠા જિલ્લા સહકારી દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લિમિટેડના ચૂંટણી
અધિકારી દ્વારા મત/મતપત્રોની પુનઃગણતરી માટે અરજદારની અરજીને નકારી
કાઢવામાં આવી છે.

[૨.૦] અરજદાર તરફે કેસ છે કે દૂધ ઉત્પાદક સંઘની વ્યવસ્થાપન સમિતિના સભ્યોની ચૂંટણી ૨૧.૧૦.૨૦૧૪ પર હાથ ધરવામાં આવી હતી. કુલ ૧૬ ઉમેદવારોએ ચૂંટણી લડી હતી અને અરજદારે મતવિસ્તાર No.૧૩ માંથી ચૂંટણી લડી હતી. અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર મતગણતરી સવારે ૭ વાગ્યે ૨૨.૧૦.૨૦૧૪ પર શરૂ થઈ હતી અને રાત્રે લગભગ ૧૧.૦૦ વાગ્યે પૂર્ણ થઈ હતી. અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર મતગણતરી દરમિયાન ચૂંટણી અધિકારીએ ૧૩૦ જેટલા મત નકારી કાઢ્યા હતા જે કાયદા, નિયમો અને પેટા-કાયદાઓની જોગવાઈઓની વિરુદ્ધ છે. અરજદાર તરફે એવો કેસ છે કે ચૂંટણી અધિકારી દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવેલા ૧૩૦ મતમાંથી ૮૦ મત માત્ર એ આધાર પર નકારી કાઢવામાં આવ્યા કે સંબંધિત મતદારોએ ૧૬થી ઓછા ઉમેદવારોની તરફેણમાં મત આપ્યો છે. અરજદાર તરફે એવો કેસ છે કે જેમ કે અધિનિયમ, નિયમો અને પેટા-કાયદાઓ અનુસાર તે મહત્તમ મત આપવાની જોગવાઈ કરે છે પરંતુ એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જો મતદારોએ ઓછા ઉમેદવારોની તરફેણમાં મત આપ્યો હોય, તો તેનો મતપત્ર નકારી શકાય. અરજદાર તરફે એવો કેસ છે કે સંબંધિત સમયે અરજદારે મૌખિક વાંધો ઉઠાવ્યો હતો અને મતની પુનઃગણતરી માટે વિનંતી કરી હતી, જો કે ચૂંટણી અધિકારીએ તે ધ્યાનમાં લીધું ન હતું કારણ કે અધિકારીઓ દિવાળીની રજા પર જવા માંગતા હતા. અરજદાર તરફે કેસ છે કે ત્યારબાદ ચૂંટણી અધિકારી ૨૩.૧૦.૨૦૧૪ થી ૦૧.૧૧.૨૦૧૪ સુધીના સમયગાળા માટે રજા પર હતા. તેથી, ત્યારબાદ અરજદારે RPAD પોસ્ટ દ્વારા

ચૂંટણી અધિકારીને ૩૦.૧૦.૨૦૧૪ તારીખની અરજી મોકલીને તમામ મતોની ફરીથી ગણતરી કરવાની વિનંતી કરી હતી, ખાસ કરીને જે મત નકારી કાઢવામાં આવ્યા હતા અને ૦૩.૧૧.૨૦૧૪ તારીખના વિવાદિત સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા, ઉપરોક્ત વિનંતીને નકારી કાઢવામાં આવી છે. આથી, અરજદારે હાલની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલેશનને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

[૩.૦] અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વી. સી. વાઘેલાએ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે ૧૩૦ મતમાંથી ૮૦ મતોનો અસ્વીકાર આ આધાર પર કરવામાં આવ્યો છે કે સંબંધિત મતદારોએ ઓછા મત (૧૬ કરતા ઓછા) આપ્યા છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તે તમામ મતોનો અસ્વીકાર સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર છે અને ખાસ કરીને ગુજરાત નિર્દિષ્ટ સહકારી મંડળીઓની સમિતિઓની ચૂંટણી નિયમો, ૧૯૮૨ (ત્યારબાદ "નિયમો, ૧૯૮૨" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ના નિયમ ૫૬ (ડી) ની વિરુદ્ધ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૫૬ (ડી) માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જો ઉમેદવારએ મતપત્ર પર તેના હક કરતાં વધુ મત નોંધ્યા હોય તો મતપત્રને નકારી શકાય છે. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેથી નકારી કાઢવામાં આવેલા ૧૩૦ મતમાંથી આશરે ૮૦ મતોનો અસ્વીકાર સંપૂર્ણપણે મનસ્વી છે અને તે નિયમો, ૧૯૮૨ ની જોગવાઈઓની વિરુદ્ધ છે.

[૩.૧] અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી વાઘેલા દ્વારા આગળ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે બાકીના લગભગ ૩૦ થી ૪૦ મત ચૂંટણી અધિકારી દ્વારા આ આધાર પર નકારી કાઢવામાં આવ્યા હતા કે મત પર એકથી વધુ ગુણ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત પણ નિયમો, ૧૯૮૨ના નિયમ ૫૬ (એચ) (ii) ની વિરુદ્ધ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૫૬ (એચ) (ii) માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે મતપત્રને માત્ર એ આધાર પર નકારી શકાય નહીં કે મત દર્શાવતું ચિહ્ન અસ્પષ્ટ છે અથવા એકથી વધુ વખત બનાવવામાં આવ્યું છે. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેથી, ચૂંટણી અધિકારીએ ગેરકાયદેસર અને દુર્ભાવનાપૂર્ણ રીતે સામાવાળા નંબર ૨ ને ટેકો આપવાના દૃષ્ટિકોણથી અરજદારની તરફેણમાં રહેલા મતપત્રોને નકારી કાઢ્યા છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદાર માત્ર ૩ મતથી હારી ગયો છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, ચૂંટણી અધિકારીએ ફરીથી મતગણતરી માટે અરજદારની વિનંતીને મંજૂરી આપવી જોઈએ અને/અથવા મંજૂરી આપવી જોઈએ.

ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, વર્તમાન અરજીને મંજૂરી આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

[૪.૦] વર્તમાન અરજીનો વિરોધ ચૂંટણી અધિકારી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી ધવન જયસ્વાલ અને સામાવાળા નંબર ૨ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી આશિષ શાહે કર્યો છે.

[પ.૦] જવાબમાં સામાવાળા નંબર ૧-ચૂંટણી અધિકારી વતી સોગંદનામું દાખલ કરવામાં આવે છે. ચૂંટણી અધિકારી દ્વારા જવાબમાં દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામામાં, તે ખાસ કરીને નકારી કાઢવામાં આવ્યું છે કે મતગણતરી સમયે મતની પુનઃગણતરી માટે અરજદાર દ્વારા કોઈ વિનંતી કરવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે મતની ગણતરી પ્રોજેક્ટર પર તમામ ચૂંટણી લડતા ઉમેદવારો/તેમના એજન્ટોની હાજરીમાં ૨૨.૧૦.૨૦૧૪ પર કરવામાં આવી હતી અને દરેક રાઉન્ડમાં મતની ગણતરીનું પરિણામ તમામ સંબંધિત લોકોને બતાવવામાં આવ્યું હતું અને પરિણામની નકલ પણ ચૂંટણી લડતા ઉમેદવારો અને તેમના એજન્ટોને આપવામાં આવી હતી અને તે માટે, સ્વીકૃતિની જરૂરી સહીઓ લેવામાં આવી હતી અને તે કાર્યવાહીમાં નોંધવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ૨૨.૧૦.૨૦૧૪ પર, મતગણતરી પૂર્ણ થયા પછી, અરજદારે ક્યારેય લેખિતમાં અથવા મૌખિક રીતે પણ કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો અને ફરીથી મતગણતરી માટે વિનંતી કરી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તમામ મતોની ગણતરી પૂર્ણ થયા પછી જે કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી તેનાથી વિપરીત, અરજદાર સહિત તમામ હરીફ ઉમેદવારોએ કાર્યવાહી પર હસ્તાક્ષર કરીને સ્વીકાર્યું હતું કે મતગણતરી કાયદા અને નિયમો, ૧૯૮૨ અનુસાર થઈ છે અને મતગણતરી યોગ્ય રીતે કરવામાં આવી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, તેથી હવે અરજદાર માટે ફરીથી મતગણતરીના સંદર્ભમાં ફરિયાદ કરવાની છૂટ નથી, ખાસ કરીને જ્યારે ઉપરોક્ત વિનંતી મોડેથી

કરવામાં આવી હતી અને આવી વિનંતી યોગ્ય તબક્કે અને યોગ્ય સમયે એટલે કે મતગણતરી સમયે કરવામાં આવી ન હતી.

[પ.૧] ચૂંટણી અધિકારી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રી જયસ્વાલે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે મતગણતરીના ૧૮ રાઉન્ડ થયા હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ૧૧મા રાઉન્ડ સુધી અરજદાર આગળ હતો, જોકે ૧૨મા રાઉન્ડની ગણતરી પછી, અરજદાર હારવા લાગ્યો હતો અને ૧૭ રાઉન્ડની ગણતરી પછી અંતિમ પરિણામ જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું અને કોઈ પણ સમયે અરજદારે મતગણતરીના ૧૭મા રાઉન્ડ પૂર્ણ થયા પછી ફરીથી મતગણતરી માટે વિનંતી કરી ન હતી.

[૬.૦] સામાવાળા નંબર ૨ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી આશિષ શાહે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારે મતની ગણતરી સમયે ક્યારેય લેખિત અથવા મૌખિક રીતે કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નથી અને ક્યારેય ફરીથી મતગણતરી માટે વિનંતી કરી નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૬૧ મુજબ, પુનઃગણતરી માટેની વિનંતી લેખિતમાં કરવી જરૂરી હતી જે અરજદાર નિષ્ફળ ગયો. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અન્યથા પણ હકીકતનો વિવાદિત પ્રશ્ન છે અને તેથી, જ્યારે અરજદાર પાસે ચૂંટણી અરજી દાખલ કરીને વૈકલ્પિક વૈધાનિક ઉપાય હોય, ત્યારે અરજદારને ચૂંટણી અરજી દાખલ કરવા માટે બરતરફ કરતી હાલની અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે.

[૭.૦] સંબંધિત પક્ષો વતી લાંબા સમય સુધી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા.

શરૂઆતમાં એ નોંધવું જરૂરી છે કે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ આ અરજી દ્વારા, અરજદારે સામાવાળા નંબર ૧-ચૂંટણી અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને રદ કરવા અને રદ કરવા માટે યોગ્ય રિટ, નિર્દેશ અથવા આદેશ માટે વિનંતી કરી છે, જેના દ્વારા મતની પુનઃગણતરી માટે અરજદારની અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી છે. શરૂઆતમાં એ નોંધવું જરૂરી છે કે મતદાન ૨૧.૧૦.૨૦૧૪ પર થયું હતું અને મતની ગણતરી ચૂંટણી કાર્યક્રમ મુજબ ૨૨.૧૦.૨૦૧૪ પર થઈ હતી. ચૂંટણી ૧૬ હોદ્દાઓ માટે હતી અને કાર્યવાહી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી એવું લાગે છે કે મતગણતરીના ૧૭ રાઉન્ડ હતા અને તેથી અરજદાર મતગણતરીના ૧૧મા રાઉન્ડ સુધી આગળ હતો, જો કે તે પછી તેણે હારવાનું શરૂ કર્યું. તે એક સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે મતગણતરી સમયે મતની પુનઃગણતરી માટે કોઈ લેખિત વિનંતી કરવામાં આવી ન હતી. મતની પુનઃગણતરી માટે અરજદાર દ્વારા કોઈ વિનંતી કરવામાં આવી હોય તેવું કંઈ પણ રેકૉર્ડ પર નથી. તે અરજદાર તરફે કેસ છે કે અરજદારે મતની પુનઃગણતરી માટે મૌખિક વિનંતી કરી હતી, જો કે તેના જવાબમાં ચૂંટણી અધિકારીએ તેમના સોગંદનામામાં તેનો ખાસ ઇનકાર કર્યો છે. એ નોંધવું જરૂરી છે કે જવાબમાં સોગંદનામાનો કોઈ પ્રતિકાર નથી. તેથી, તથ્યો અંગે વિવાદિત

પ્રશ્ન છે કે શું અરજદારે તેમના દ્વારા આરોપ લગાવ્યા મુજબ મતની પુનઃગણતરી માટે કોઈ મૌખિક વિનંતી કરી હતી કે કેમ.

[૭.૧] અન્યથા પણ નિયમો, ૧૯૮૨ના નિયમ ૬૧ મુજબ, મતની પુનઃગણતરી માટેની કોઈપણ વિનંતી રિટર્નિંગ ઓફિસરને લેખિતમાં કરવી જરૂરી હતી અને તે પણ તે આધારો જણાવતા કે જેના પર તેઓ આવી પુનઃગણતરીની માંગ કરે છે. વર્તમાન કેસમાં સ્વીકાર્યું છે કે અરજદાર દ્વારા રિટર્નિંગ ઓફિસરને લેખિતમાં આવી કોઈ વિનંતી કરવામાં આવી નથી, જેમાં તેમણે પહેલેથી જ ગણવામાં આવેલા તમામ અથવા કોઈપણ મતપત્રોની ફરીથી ગણતરી કરવાની વિનંતી કરી છે અને તે પણ તે આધારો દર્શાવતા કે જેના પર તેઓ આવી ફરીથી ગણતરીની માંગ કરે છે. પ્રથમ વખત અરજદાર દ્વારા ૩૦.૧૦.૨૦૧૪ પર લેખિતમાં વિનંતી કરવામાં આવી હતી. આમ, અરજદાર દ્વારા લેખિતમાં કોઈ અરજી કરવામાં આવી ન હતી જેમાં યોગ્ય સમયે અને યોગ્ય તબક્કે અને લેખિતમાં મતની પુનઃગણતરી કરવાની વિનંતી કરવામાં આવી હતી. પ્રથમ વખત અરજદાર દ્વારા પરિણામની જાહેરાત અને મતગણતરી પૂર્ણ થયાના લગભગ ૮ દિવસના સમયગાળા પછી એટલે કે ૨૨.૧૦.૨૦૧૪ થી ૮ દિવસ પછી લેખિતમાં અરજી કરવામાં આવી હતી. નિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૬૧ માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે મતગણતરી પૂર્ણ થયા પછી, રિટર્નિંગ ઓફિસર ફોર્મ XIV માં પરિણામ પત્રક રેકૉર્ડ કરશે, દરેક ઉમેદવાર દ્વારા મતદાન કરાયેલ કુલ મતની સંખ્યા અને તેની જાહેરાત કરશે. તે વધુમાં એવી પણ જોગવાઈ કરે છે

કે આવી જાહેરાત કરવામાં આવ્યા પછી, ઉમેદવાર અથવા તેની ગેરહાજરીમાં, તેના ચૂંટણી એજન્ટ રિટર્નિંગ ઓફિસરને લેખિતમાં અરજી કરી શકે છે કે તેઓ જે આધારો પર આવી પુનઃગણતરીની માંગ કરે છે તે દર્શાવતા તમામ અથવા પહેલેથી જ ગણવામાં આવેલા કોઈપણ મતપત્રોની પુનઃગણતરી માટે. આમ, મતગણતરી પૂર્ણ થયા પછી ચૂંટણી અધિકારી દ્વારા પરિણામ જાહેર કર્યા પછી પહેલેથી જ ગણવામાં આવેલા તમામ અથવા કોઈપણ મતપત્રોની પુનઃગણતરી માટે અરજી અને/અથવા વિનંતી કરવી જરૂરી હતી અને આવી વિનંતી પણ તે આધારો જણાવશે કે જેના પર પુનઃગણતરીની માંગ કરવામાં આવી છે. આમ, અરજદારે નિયમો, ૧૯૮૨ ના નિયમ ૬૧ હેઠળ જરૂરી યોગ્ય સમયે અને યોગ્ય તબક્કે મતની પુનઃગણતરી માટે અરજી કરી ન હતી તે હકીકત સિવાય, ૩૦.૧૦.૨૦૧૪ ની તારીખની અરજીમાં પણ તે આધારો દર્શાવવામાં આવ્યા નથી કે જેના આધારે અરજદારે આવી પુનઃગણતરીની માંગ કરી હતી. મતની પુનઃગણતરીના હેતુ માટે, પુનઃગણતરી માટે અરજી કરનાર ઉમેદવારએ પહેલેથી જ ગણીત થયેલ તમામ અથવા કોઈપણ મતપત્રોની પુનઃગણતરી માટે રિટર્નિંગ ઓફિસરને લેખિતમાં અરજી કરવી જોઈએ અને તે પણ તે આધારો જણાવવા કે જેના પર તે આવી પુનઃગણતરીની માંગ કરે છે. જે આધાર પર તેઓ આવી પુનઃગણતરીની માંગ કરે છે તે જણાવ્યા વિના પહેલેથી જ ગણવામાં આવેલા તમામ અથવા કોઈપણ મતપત્રોની પુનઃગણતરી માટે અરજી કરવી પૂરતું નથી. તેથી, નિયમો, ૧૯૮૨ના નિયમ ૬૧ને ધ્યાનમાં લેતા, રિટર્નિંગ ઓફિસરને

લેખિતમાં કરવામાં આવેલી કોઈપણ વિનંતી કે જેના આધારે તેઓ આવી પુનઃગણતરીની માંગ કરે છે તે જણાવતી નથી, તે અસ્વીકારને પાત્ર છે.

[૭.૨] અહીં ઉપર અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે તેમ, નિયમો, ૧૯૮૨ના નિયમ ૬૧ મુજબ જરૂરી હોવા છતાં, અરજદારે મતગણતરી સમયે લેખિતમાં ફરીથી મતગણતરી માટે કોઈ વિનંતી કરી ન હતી, ત્યારબાદની ૩૦.૧૦.૨૦૧૪ તારીખની અરજીમાં પણ તેમણે એવા કોઈ આધારો દર્શાવ્યા નથી કે જેના પર તેમણે તમામ મતોની ફરીથી મતગણતરીની માંગ કરી હતી. અરિકલા નરસા રેડ્ડી વિરુદ્ધના કેસમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું. વેંકટ રામ રેડ્ડી રેડ્ડીગરી અને અનરે (૨૦૧૪) ૫ એસ. સી. સી. ૩૧૨ માં અહેવાલ આપ્યો હતો કે, પુનઃગણતરી માત્ર મતપત્રોની સંખ્યા સુધી મર્યાદિત હોવી જોઈએ, જેના સંદર્ભમાં દલીલમાં અનિયમિતતા/ગેરકાયદેસરતા અને આરોપ અરજીમાં કરવામાં આવ્યા છે. ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં એવું પણ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે ચૂંટણી કાયદાને લગતી વૈધાનિક જરૂરિયાતોનું કડક પાલન કરવું પડશે કારણ કે ચૂંટણી વિવાદ એ સામાન્ય કાયદાથી અજાણ કાનૂની કાર્યવાહી છે અને આમ, સમાનતાનો સિદ્ધાંત વગેરે આવા વિવાદમાં લાગુ પડતો નથી. વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે ચૂંટણી વિવાદમાં ઉઠાવવામાં આવેલા દરેક પ્રશ્નનો જવાબ કાયદાના ચાર ખૂણાઓમાં ઉકેલવામાં આવે છે. વધુમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે રિટર્નિંગ ઓફિસર દ્વારા જાહેર કરાયેલ પરિણામ સરકારની રચના તરફ દોરી જાય છે, જેમાં ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં સ્થિરતા અને

સાતત્યની આવશ્યકતા હોય છે અને તેથી મતપત્રોની ગણતરીમાં વારંવાર દખલ ન કરવી જોઈએ. ઉપરોક્ત નિર્ણયના પેરા ૧૪માં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ખાસ નિરીક્ષણ કર્યું છે અને ચુકાદો આપ્યો છે કે કોર્ટ ફરીથી મતગણતરીની મંજૂરી આપે તે પહેલાં, નીચેની શરતો સંતોષવી આવશ્યક છે.

આઈ. અદાલતને સંતોષ થવો જોઈએ કે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ સ્થાપિત થયો છે;

II. મતગણતરીમાં અનિયમિતતા દર્શાવતા ભૌતિક તથ્યો અને સંપૂર્ણ વિગતો રજૂ કરવામાં આવી છે.

III. મતની ફરીથી ગણતરી કરવાના આદેશ દ્વારા ફરતી અને માછીમારીની તપાસનો નિર્દેશ આપવો જોઈએ નહીં.

IV. વાંધા દાખલ કરવાની તક આપવી જોઈએ; અને

V. મતપત્રની ગુપ્તતા જાળવવી જોઈએ.

૧૫ માં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે વધુ નિરીક્ષણ કર્યું છે અને નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો છે:

“૧૫. આ અદાલતે સતત એવું માન્યું છે કે અદાલત પક્ષકારોની દલીલોથી આગળ વધી શકતી નથી. પક્ષોએ યોગ્ય દલીલો કરવી પડશે અને પુરાવા રજૂ કરીને સ્થાપિત કરવું પડશે કે કોઈ ચોક્કસ અનિયમિતતા/ગેરકાયદેસરતા દ્વારા ચૂંટણીનું પરિણામ “ભૌતિક રીતે પ્રભાવિત” થયું છે. સ્થાયી કાનૂની દરખાસ્તમાં કોઈ વિવાદ ન હોઈ શકે કે “સામાન્ય રીતે દલીલો પર આધારિત ન હોય તેવી રાહત ન આપવી જોઈએ”. આમ, કેસનો નિર્ણય પક્ષકારોની દલીલોની બહારના આધારો પર આધારિત ન હોવો જોઈએ. દલીલોની ગેરહાજરીમાં, પક્ષો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવા જો કોઈ હોય તો તેને ધ્યાનમાં લઈ શકાતા નથી. તે એક સ્થાયી

કાનૂની દરખાસ્ત પણ છે કે કોઈ પણ પક્ષને તેની દલીલોથી આગળ જવાની મંજૂરી આપવી જોઈએ નહીં અને પક્ષો તેમના દ્વારા સ્થાપિત કેસના સમર્થનમાં તમામ જરૂરી અને ભૌતિક તથ્યો લેવા માટે બંધાયેલા છે. દલીલો એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે દરેક પક્ષ ઉઠાવવામાં આવતા સંભવિત પ્રશ્નો માટે સંપૂર્ણપણે જીવંત છે અને તેમને તેની વિચારણા માટે અદાલત સમક્ષ સંબંધિત પુરાવા મૂકવાની તક મળી શકે છે. આ મુદ્દાઓ ત્યારે જ ઉદ્ભવે છે જ્યારે હકીકત અથવા કાયદાના ભૌતિક પ્રસ્તાવને એક પક્ષ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવે અને બીજા પક્ષ દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવે. તેથી, દલીલો પર ઉદ્ભવતા ન હોય તેવા મુદ્દાને ઘડવા માટે અદાલત માટે ન તો ઈચ્છનીય છે અને ન તો મંજૂરી છે. કોર્ટ મતપત્રોની પુનઃગણતરીનો આદેશ આપવાની વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ માત્ર ચૂંટણી અરજદારને ચૂંટણીને રદબાતલ બનાવવા માટે માછલીની સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને ફરતી તપાસમાં સામેલ થવા માટે સક્ષમ બનાવવા માટે કરી શકતી નથી. પુનઃગણતરીનો આદેશ ત્યારે જ પસાર થઈ શકે છે જ્યારે અરજદાર ભૌતિક તથ્યોના દાવાઓ દ્વારા સમર્થિત ચોકસાઈ સાથે પોતાનો કેસ રજૂ કરે. (વીડિયો:રામ સેવક યાદવ વિરુદ્ધ હુસૈન કામિલ કિદવઈ અને અન્ય, AIR ૧૯૬૪ SC ૧૨૪૯; ભાબી વિરુદ્ધ શીઓ ગોવિંદ અને અન્ય, AIR ૧૯૭૫ SC ૨૧૧૭; અને M. ચિન્નાસામી વિરુદ્ધ K. C. પલાનીસામી અને અન્ય, (૨૦૦૪) ૬ એસ. સી. સી. ૩૪૧).

આ સંજોગોમાં અને અન્યથા એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે ૩૦.૧૦.૨૦૧૪ તારીખની અરજીમાં પણ કોઈ આધાર ઉઠાવવામાં આવ્યો ન હતો અને તમામ મતોની ફરીથી ગણતરી માટે સામાન્ય માંગ કરવામાં આવી હતી, તમામ મતોની ફરીથી ગણતરી માટે અરજદારની વિનંતીને યોગ્ય રીતે નકારી કાઢવામાં આવી છે.

[૭.૩] ઉપરોક્ત તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું ન કહી શકાય કે મતની પુનઃગણતરી માટે અરજદારની વિલંબિત અરજીને નકારી કાઢવાનો

ચૂંટણી અધિકારીનો વિવાદિત નિર્ણય કોઈપણ રીતે ગેરકાયદેસર અને/અથવા મનસ્વી અને/અથવા દુર્ભાવનાપૂર્ણ છે.

આ તબક્કે એ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને એવું સૂચન કરવામાં આવ્યું હતું કે અરજદાર પાસે ચૂંટણી અરજી દ્વારા સમાન અસરકારક કાયદાકીય ઉપાય ઉપલબ્ધ છે, જો કે અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલે અરજદાર ચૂંટણી અરજી દ્વારા વૈકલ્પિક કાયદાકીય ઉપાયનો લાભ લેવા માંગતા નથી તે રજૂ કરીને ગુણદોષ પર આદેશ મંગાવ્યો છે. તેથી, આ અદાલતે પુનઃગણતરી માટે અરજદારની વિલંબિત અરજીને નકારી કાઢવાના ચૂંટણી અધિકારીના વિવાદિત નિર્ણયને પડકારતી વર્તમાન અરજીને ગુણદોષ પર વિચારણા કરી છે.

[૮.૦] ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, હાલની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નિષ્ફળ જાય છે અને તે બરતરફ થવાને પાત્ર છે અને તે મુજબ તેને બરતરફ કરવામાં આવે છે. નોટિસ કાઢી નાખવામાં આવી.

સહી/ –

(એમ. આર. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/ –

(જી. બી. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

અજય

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.